

TEKNİK BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM-ÖĞRETİM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ¹

Hasan METE²
Aytekin ERDEM³
Gürcan UZAL⁴
Duygu HÜYÜK⁵

Öz: Bu çalışmanın amacı, Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin eğitim-öğretim ile ilgili görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırma, tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırmada, 251 tekniker adayından veri toplamak için; Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0,74 olan ve yedisi olumlu, altısı olumsuz olmak üzere 13 sorudan oluşan beşli Likert tipi bir ölçek kullanılmıştır. Elde edilen veriler, SPSS veri analizi programından yararlanılarak betimsel istatistik tekniği ile analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlardan bazıları şunlardır: Meslek Yüksekokulu'nda başarılı olabilmek için her derse ciddi bir şekilde çalışmak gerektiği görüşüne öğrencilerin tümüyle katıldıkları anlaşılmıştır. Meslekleri ile ilgili temel kavramları öğrenme, öğretim elemanlarının danışmanlık hizmetleri, Meslek Yüksekokulu'nun öğretim programlarının yeterliliği vb. konulardaki görüşlere ise öğrencilerin kısmen katıldıkları görülmüştür. Öğrencilerin öğretim elemanlarının çoğunun kendileriyle ilgilenmedikleri görüşüne kısmen katılmadıkları; uygulama çalışmalarının yeterli olmadığı, laboratuvar ve atölyelerin meslek lisesindekine göre daha az donanımlı olduğu, uygulamalı derslere meslek lisesindekilere göre daha az önem verildiği ve Meslek Yüksekokulunda mesleki bilgilerindeki eksikliklerini gideremedikleri görüşlerinde ise kararsız kaldıkları belirlenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda şu

¹ Bu çalışma, ICRE 2017 – VII. Uluslararası Eğitimde Araştırmalar Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur

² Dr. Öğr. Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Gıda Teknolojisi Bölümü. hmete@nku.edu.tr

³ Dr. Öğr. Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Elektronik Haberleşme Teknolojisi Bölümü. aerdem@nku.edu.tr

⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Elektronik Teknolojisi Bölümü. guzal@nku.edu.tr

⁵ Öğr. Gör., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Kontrol ve Otomasyon Teknolojisi Bölümü. dhuyuk@nku.edu.tr

öneride bulunulabilir: Öğrencilerin eğitim-öğretim ile ilgili olumsuz görüşlerini giderebilmek için tedbirler alınmalıdır.

Anahtar Sözcükler: Meslek Yüksekokulu, Öğrenci (Tekniker Adayı), Öğretim Elemanı, Atölye, Laboratuvar.

AN INVESTIGATION OF TECHNICAL SCIENCES VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS' VIEWS ON EDUCATION-TEACHING

Abstract: The aim of this study is to determine the opinions of the students of Vocational College about education and training. The research is a survey model study. Within the scope of the research, measurement tool used to collect data from technician candidates; is a five-point Likert-type scale, with an internal consistency coefficient of $\alpha = 0.74$ and consisting of thirteen questions with seven being positive and six being negative. Obtained data were analyzed using descriptive statistical technique by using SPSS package program. Some of the results obtained are as follows: it has been understood that students fully agree with the view of every lesson must be studied in a serious way in order to be successful in Vocational College. It has been seen that students partially agree with such views of learning the basic concepts about their professions, consultancy services of teaching staff, sufficiency of curriculum of Vocational College. It has been determined that students do not partly agree that most of the teaching staff are not interested in themselves, and they were undecided about the views that practical work is not enough, laboratories and workshops are less equipped than the vocational high school, applied lessons are given less importance than those in the vocational high school, and they can not correct the shortcomings in their professional knowledges in the vocational college. In the light of these results, the following suggestion can be made: Measures should be taken to reduce the negative opinions of the students about education and training.

Keywords: Vocational College, Student (Technician Candidate), Teaching staff, Workplace, Laboratory.

Giriş

Meslek Yüksekokulları; endüstrinin, ticaret ve turizmin ve diğer sektörlerin ihtiyaç duyduğu elemanları yetiştirmek için, mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandırmak amacıyla, dört yarıyılık eğitim ve öğretim veren yükseköğretim kurumlarıdır. Yetiştirilen elemanların pratikte başarılı olabilmeleri için sektörün gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip, işyerlerindeki insanlarla kolay iletişim kurabilen, güncel teknolojiyi kullanabilen, temel düzeyde yabancı

dil bilgisine sahip, öğrenmeye ve öğrendiklerini uygulamaya istekli olmaları beklenmektedir (Görmüş ve Bektaş, 2002; akt. Özdemir, Öztekin ve Özdemir, 2016, s.244.). Teknolojinin hızla gelişip değiştiği günümüz koşullarında, endüstrinin bu koşullara uyum sağlayacak özellikte, karmaşık teknolojik sistemleri anlayabilen ve problem çözebilme yeteneğine sahip, teknik eğitim görmüş bireylere olan gereksinim de artmaktadır (Binici ve Arı 2004,s.384). Yirminci yüzyılın en önemli olgularından biri de kısa süreli yükseköğretim uygulamalarıdır. Ön lisans eğitimi artan yükseköğretim talebi ve ara insan işgücü ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla birçok ülkede geniş bir ilgi görerek yaygınlaşmış ve yaygınlaşmaya da devam etmektedir (Ergin ve Yağcı, 2003,s.257).

Türkiye’de mesleki ve teknik eğitimden beklenen nitelikte ve nicelikte yeterli eleman yetiştirilemediği ve bu olumsuz durumun düzeltilmesi gerektiği bilinmektedir. Ülkemizdeki endüstri, ticaret ve turizm ile diğer sektörlerin nitelikli mesleki ve teknik elemana gereksinimi giderek artmaktadır. Bu nedenle, farklı alanlarda nitelikli insan gücünün artırılması önem kazanmaktadır. Endüstrinin ihtiyaç duyduğu ara insan gücünü yetiştirecek olan en önemli kaynaklardan birisi de Meslek Yüksekokullarıdır (YÖK, 2004; akt. Özsoy, 2007, s.20). Ancak son yıllarda Meslek Yüksekokullarının kamuoyu nezdindeki zedelenen imajının yeniden düzeltilmesi için çaba gösterilmesi gerekmektedir (Nartgün ve Yüksel, 2009,s.204).

Nitelikli olarak yetiştirilmiş/yetişmiş eleman, her zaman çeşitli sektörler tarafından istihdam edilebilecek aranan bir elemandır. İşbaşı eğitimleri elemana nitelik kazandırmada önceliklidir. Ancak işbaşı eğitimi, ayrılacak zaman ve kaynak yönünden zorluklar içermektedir. Akademik anlamda tecrübeli ve el becerisi gelişmiş öğretim elemanları aracılığı ile daha çok sayıda ara elemanı daha kısa sürede yetiştirmek mümkündür. Bunun için Meslek Yüksekokullarının altyapı ve yetkin öğretim elemanı açısından güçlendirilmeleri gerekmektedir. Ayrıca öğretim elemanlarının da mevcut imkanları en üst düzeyde kullanarak eğitim vermeleri önem kazanmaktadır.

Ülkemizde işsizlik en önemli sorunlardan birisidir. Çeşitli iş kollarında nitelikli elemana ihtiyaç olduğu gibi, aynı zamanda nitelikli tekniker ve meslek elemanı temini de dikkate alınması gereken bir sorundur (Nalçakan ve Nalçakan, 2007, s.47). Bu nedenle, nitelikli tekniker ve meslek elemanını yetiştirecek olan yeniden yapılandırılmış Meslek Yüksekokullarının varlığı önem kazanmaktadır.

Endüstrinin yapısı gereği ihtiyaç duyduğu teknik elemanların niteliği sürekli değişmektedir (Nursoy, 2008). Öğrenciler ilgi ve yetenekleri doğrultusunda mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarındaki alanlara yönlendirilmelidir. Ortaöğrenimini tamamlayan bu öğrenciler, Meslek Yüksekokullarının ilgili alanlarına kayıt yaptırmalıdır. Genel Ortaöğretim Kurumlarından mezun olan öğrenciler de ilgi ve yeteneklerine göre Meslek Yüksekokullarının ilgili alanlarında öğrenim görmelidirler. Meslek yüksekokullarında öğrenim görecektik öğrencilerin kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmeleri ve uygun programlarda eğitim almaları nitelikli tekniker eğitimi açısından önem taşımaktadır (Adıgüzel ve Berk, 2009,s.223).

Ülkemizde sayıları bine yaklaşan Meslek Yüksekokulları (Alkan, Suiçmez, Aydınkal ve Şahin, 2014, s.135), günümüzde önemini sürdürmektedir. Meslek Yüksekokullarının nicel artışının yanında niteliğinin de artması beklenmektedir. Ancak bunun için yapılacak daha çok uygulamalar vardır. Nitelikli mesleki ve teknik elemanları Meslek Yüksekokullarında yetiştirebilmek için yeterli fiziki alt yapı, gerekli laboratuvar ve teknolojik donanım, yetkinleştirilmiş öğretim elemanları ve eğitim-ortamını düzenlemede üst düzeyde liderlik yapabilecek yöneticilerin varlığı oldukça önemlidir. Nitelikli tekniker eğitiminin gerçekleştirilebilmesi için önemli faktörlerden biri de, öğretim sürecinde öğretim elemanları tarafından etkili öğretim, yöntem ve tekniklerinin kullanılmasıdır. Önal ve Budak (2013,s.279), Meslek Yüksekokullarındaki mevcut donanım ve öğretim materyallerinin etkili kullanılmasını, bu kapsamda ders içeriklerinin genişletilmesini ve derslerin öğrencilerin daha fazla katıldıkları etkinlik ve atölye çalışmaları ile işlenebileceğini dile getirmektedirler. Ayrıca, öğrencilerin istekli olmaları ve hazır bulunuşluklarının yeterli düzeyde olması gerekmektedir. Meslek Yüksekokullarının sürdürülebilir kaliteye ve kalite güvencesine (Erdem ve Açıkgöz, 1998) ulaşabilmelerinin koşullarından biri de, öğrenci memnuniyetidir. Bu nedenle, Meslek Yüksekokullarındaki eğitim-öğretimin niteliği konusuna dair öğrenci görüşlerinin belirlenmesi önem kazanmaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim görmekte olan öğrencilerin, eğitim-öğretim ile ilgili görüşlerinin belirlenmesidir.

1.Yöntem

1.1.Araştırmanın Modeli

Araştırmada, Namık Kemal Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim görmekte olan öğrencilerin eğitim-öğretim ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmış olup, Uzal, Erdem, Yamaç ve

Hüyük (2007,s.554) tarafından geliştirilen bir ölçme aracı uygulanarak, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu mevcut şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 1999, s.77; Çepni, 2014, s.72).

1.2.Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini 2016-2017 eğitim-öğretim yılında, Namık Kemal Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören tekniker adayları (7189), örneklemini ise bu adaylar arasından rastgele seçilen 251 tekniker adayı oluşturmaktadır.

1.3.Veri Toplama Aracı

Araştırma kapsamında tekniker adaylarından veri toplamak için kullanılan ölçme aracı; Uzal vd. (2007,s.554) tarafından geliştirilmiş, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0,74 olan, yedisi olumlu, altısı olumsuz olmak üzere 13 sorudan oluşan beşli Likert tipi bir ölçektir.

1.4.Verilerin Analizi

Veri toplama aracından elde edilen verilerin analizinde betimsel istatistik tekniği kullanılmıştır.

2.Bulgular

Bu bölümde Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören tekniker adaylarının bilgi formuna verdikleri cevaplar değerlendirilmiştir.

2.1.Betimsel İstatistik

2.1.1.Öğrencilerin Kişisel Bilgileri

Araştırmaya katılan ikinci sınıf öğrencilerinin 232 (%92)'si gündüz, 19 (%8)'u ikinci öğretimde öğrenim görmektedir. Deneklerin 201 (%80)'i erkek, 50 (%20)'si kızdır. Bilgi formuna cevap verenlerin 148 (%59)'i meslek lisesi, 59 (%23.5)'u teknik lise, 10 (%4)'u diğer liseler, 12 (%4.8)'sı genel lise, 22 (%8.8)'i Anadolu lisesi mezunudur. 133(%53)'ü iki yıl, 50 (%19.9)'u bir yıl, 36 (%14.3)'sı üç yıl, 16 (%6.4)'sı diğer, 14 (%5.6)'u dört yıldan beri Meslek Yüksekokulu'nda okumakta olup 2 (%0.8)'si af öğrencisidir.

Tablo 1: Öğrencilerin Gördükleri Öğretim Şekli

Öğretim Şekli	Öğrenci Sayısı	Oran (%)
İkinci Öğretim	19	7,6
Normal Öğretim	232	92,4
Toplam	251	100,0

Araştırmaya katılan öğrencilerin 232 (%92,4)'si normal öğretim, 19 (%7,6)'u ikinci öğretim öğrencisidir (Tablo 1).

Tablo 2: Öğrencilerin Cinsiyetleri

Cinsiyet	Öğrenci Sayısı	Oran (%)
Erkek	201	80,1
Kız	50	19,9
Toplam	251	100,0

Katılımcı öğrencilerin 201 (%80,1)'i erkek, 50 (%19,9)'si ise kız öğrencidir (Tablo 2). Kız/Erkek oranının yaklaşık olarak toplamdaki oranı da yansıttığı düşünülebilir. Oranlar arasındaki bu dengesizliğin, kız öğrencilerin daha fazla sosyal bilimler ile ilgili bölümleri tercih etmelerinden kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 3: Öğrencilerin Mezun oldukları Ortaöğretim Kurumları

Ortaöğretim Kurumu	Öğrenci Sayısı	Oran (%)
Genel Lise	12	4,7
Anadolu Lisesi	22	8,8
Meslek Lisesi	148	59,0
Teknik Lise	59	23,5
Diğer	10	4,0
Toplam	251	100

Katılımcı öğrencilerin 207(%82,5)'sinin mesleki ve teknik eğitim, 22(%8,8)'si Anadolu Lisesi, 12(%4,7)'si Genel Lise ve 10(%4)'unun da diğer liselerde eğitim gördükleri anlaşılmaktadır (Tablo 3).

Tablo 4: Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Programlar

Program Adı	Öğrenci Sayıları	Oran (%)
Bilgisayar Programcılığı	45	17,9
Biyomedikal Cihaz Teknolojisi	14	5,6
Elektronik Haberleşme	3	1,2
Elektrik	26	10,4
Elektronik Teknolojisi	4	1,6
Gıda Teknolojisi	51	20,3

Kontrol ve Otomasyon	4	1,6
Makine	23	9,2
Mekatronik	35	14,0
Mobilya ve Dekorasyon	4	1,6
Makine Resim Konstrüksiyon	10	4,0
Otomotiv Teknolojisi	9	3,6
Seracılık	1	0,4
Tarım Makineleri	20	8,0
Tekstil Teknolojisi	2	0,8
Toplam	251	100,0

2.1.2.Öğrencilerin Eğitim-Öğretim İle İlgili Görüşleri

Aralık genişliği, “aralık genişliği = dizi genişliği / yapılacak grup sayısı” formülü ile oluşturulan ölçekte; seçenekler ve sınırlar Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5: Seçenekler ve Sınırlar

Ağırlık	Seçenekler	Sınırlar
5	Tümüyle Katılıyorum	4,20 – 5,00
4	Kısmen Katılıyorum	3,40 – 4,19
3	Kararsızım	2,60 – 3,39
2	Kısmen Katılmıyorum	1,80 – 2,59
1	Tümüyle Katılmıyorum	1,00 – 1,79

Tablo 6 incelendiğinde, tekniker adaylarının bilgi formuna verdikleri cevaplardan aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

Meslek Yüksekokulu’nda başarılı olabilmek için her derse ciddi bir şekilde çalışmak gerektiği görüşüne, öğrencilerin tümüyle katıldıkları belirlenmiştir ($\bar{x}=4,30$). Öğrenciler Meslek liselerinde başarılı olabilmek için sınıf geçme sistemine tâbidirler. Oysa Meslek Yüksekokullarında sınıf geçebilmeleri için her dersi başarmak zorundadırlar. Yani Meslek Yüksekokullarında ders geçme sistemi uygulanmaktadır. Dolayısıyla öğrencilerin, her derse ağırlıklı bir şekilde çalışarak başarılı olabileceklerinin farkına vardıkları yorumu yapılabilir.

Öğrenciler, “Meslek Yüksekokulu’nda mesleğimle ilgili temel kavramları ve ilkeleri daha iyi öğreniyorum ($\bar{x}=4,12$)” görüşüne kısmen katılmaktadırlar. Öğrencilerin, ortaöğretim düzeyindeki mesleki eğitimleri sırasında bazı temel kavram ve ilkeleri yeterince öğrenemedikleri için Meslek Yüksekokulundaki öğretim sürecinde bu kavram ve ilkelerdeki eksiklikleri tamamlayabildikleri düşünülebilir.

“Meslek Yüksekokulu’ndaki öğretim programları teorik ve pratik dersler açısından yeterlidir ($\bar{x}=3,78$)” görüşüne kısmen katılmaları sonucunda ise, Meslek Yüksekokulundaki öğretim programlarındaki teorik derslerin ve pratik uygulamaların kısmen yeterli olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 6: Öğrencilerin Eğitim-Öğretim İle İlgili Görüşleri

Öğrenci n=251	Görüşleri $\bar{X}$	S	Görüşlere Katılım
Meslek yüksekokulunda başarılı olabilmek için her derse	4,30	1,08	Tümüyle Katılıyorum
ciddi bir şekilde çalışmak gerekmektedir.			
Meslek yüksekokulunda mesleğimle ilgili temel kavramları ve ilkeleri daha iyi öğreniyorum.	4,12	1,04	
Öğretim elemanlarının çoğu ders dışında da danışmanlık yönünden yardımcı olmaktadır.	3,92	1,19	
Meslek yüksekokulundaki öğretim programları teorik ve pratik dersler açısından yeterlidir.	3,78	1,14	Kısmen Katılıyorum
Meslek yüksekokulundaki öğretim elemanları meslek lisesindeki öğretmenlere göre, öğrenimde bize daha fazla yardımcı olmaktadır.	3,77	1,23	
Meslek yüksekokulunda disiplinli, mesleğimi sevdiğim bir ortamla karşılaştım.	3,75	1,17	
Meslek yüksekokulunda mesleğimle ilgili edindiğim bilgiler derinlemesine (detaylı) ve yeterli olarak edindim.	3,66	1,20	
Meslek yüksekokulundaki uygulama (atölye, laboratuvar) çalışmaları yeterli değildir.	3,33	1,41	
Meslek yüksekokulundaki öğretim programlarının meslek lisesi öğretim programlarından hiçbir farkı yoktur.	3,11	1,35	Kararsızım
Meslek yüksekokulundaki laboratuvar ve atölyeler meslek lisesindekilere göre daha donanımlı değildir.	3,02	1,44	
Meslek yüksekokulunda uygulamalı derslere meslek lisesine göre daha az önem verilmektedir.	2,98	1,48	

Meslek yüksekokulunda mesleki bilgilerimdeki,90 1,39 eksikliklerimi gideremiyorum.

Meslek yüksekokulundaki öğretim elemanlarının çoğu2,54 1,42 Kısmen bizimle ciddi anlamda ilgilenmiyorlar. Katılmıyorum

Öğrenciler, “Meslek Yüksekokulundaki öğretim elemanları Meslek Lisesindeki öğretmenlere göre, öğrenimde bize daha fazla yardımcı olmaktadırlar ($\bar{x}=3,77$)” görüşüne kısmen katılmaktadırlar. Meslek Lisesindeki öğretimde akademik becerilerden ziyade uygulamalara ağırlık verilmesi ve Meslek Yüksekokullarına Meslek Liselerinin farklı bölümlerinden öğrenci gelmesi nedeniyle, öğrencilerin teorik ve uygulama bilgilerinde eksiklikler ortaya çıkmaktadır. Meslek Yüksekokullarındaki öğretim elemanlarının da bu eksiklikleri tamamlamak için fazladan çaba içerisinde olmaları nedeniyle, öğrencilerin öğretim elemanlarının bu çabalarını algılayabildikleri söylenebilir.

Öğrencilerin, “Meslek Yüksekokulu’nda disiplinli, mesleğimi sevdiren bir ortamla karşılaştım($\bar{x}=3,75$)” ve “Meslek Yüksekokulu’nda mesleğimle ilgili olarak edindiğim bilgiler derinlemesine (detaylı) ve yeterli ($\bar{x}=3,66$)” görüşlerine kısmen katılmaları, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu’nun kurumsallaştığının kısmen farkında oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Öğrencilerin eğitim-öğretim ile ilgili olumsuz genel değerlendirme görüşlerinde kararsız kalmalarının nedeni, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu’ndaki eğitim ve öğretime bazı yönlerden olumlu yaklaşımları olabilir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Meslek Yüksekokullarındaki öğrencilerin eğitim-öğretim ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir. “Meslek Yüksekokulu’nda başarılı olabilmek için her derse ciddi bir şekilde çalışmak gerekmektedir” görüşüne öğrenciler tümüyle katılmaktadırlar. Uzal vd. (2007)’nin çalışmasında da benzer sonuç ortaya çıkmıştır. Bu sonucun, ortaöğretimdeki sınıf geçme sistemi ile Meslek Yüksekokullarındaki ders geçme sisteminin farklılık gösterdiği gerçeğini öğrencilerin kavramış olduklarından kaynaklandığı yorumu yapılabilir.

“Meslek Yüksekokulunda mesleğimle ilgili temel kavramları ve ilkeleri daha iyi öğreniyorum” görüşüne kısmen katılmaktadırlar. Öğretim elemanlarının öğrencilerin hazırbulunuşluğunun yeterli olmaması

nedeniyle, temel kavram ve ilkeleri öğrencilerine kavrayabilmek için çaba harcadıkları ve öğrencilerin de bunun farkında oldukları düşünülmektedir.

Öğrencilerin, “Öğretim elemanlarının çoğu ders dışında da öğretim ve danışmanlık yönünden yardımcı olmaktadır ($\bar{x}=3,92$)” görüşüne kısmen katılmaları nedeniyle, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu’ndaki öğretim elemanlarının önemli bir kısmının ders dışında da öğrencilerle ilgilendikleri ve onlara mesleki gelecekleri ile ilgili rehberlik yaptıkları düşünülmektedir. Kaya (2014,s.352)’nin araştırmasındaki “Danışmanlarınızdan yeterli danışmanlık hizmeti alabiliyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin % 38’inin katılmış olması da araştırmamızın bulgusu ile örtüşmektedir.

Öğrenciler, “Meslek Yüksekokulu’ndaki öğretim programları teorik ve pratik dersler açısından yeterlidir” görüşüne kısmen katılmaktadırlar. Acar, Salık ve Baykal, (1996,s.94), “Ortaöğretimden Gelen Öğrencilerin Meslek Yüksekokullarında Verilen Öğretime Uyum Sorunları” başlıklı araştırmasında da öğrencilerin kayıtlı oldukları programların kendilerini teknik mesleğe hazırlamakta kısmen yeterli görmeleri, araştırmamızın bulgusu ile uyumludur. Bu sonuç, Kaya (2014)’nin çalışmasındaki bulgu ile de desteklenmektedir.

Öğrenciler, “Meslek Yüksekokulundaki öğretim elemanları Meslek Lisesindeki öğretmenlere göre, öğrenimde bize daha fazla yardımcı olmaktadır” görüşüne kısmen katılmaktadırlar. Öğrencilerin çoğunluğunun Sınavsız Geçiş Yasası ile Meslek Yüksekokullarına gelmeleri nedeniyle, motivasyon (güdüleme/ isteklendirme) ve temel bilgiler yönünden eksiklikler bulunmaktadır. Bu durumu bilen öğretim elemanlarının eksiklikleri tamamlamak için fazladan çaba harcadıkları düşünülmektedir.

“Meslek Yüksekokulunda disiplinli, mesleğimi sevdiren bir ortamla karşılaşım” görüşüne öğrencilerin kısmen katılmaları, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu’ndaki eğitim-öğretim ortamının öğrenci açısından olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Öğrencilerin, “Meslek Yüksekokulu’nda mesleğimle ilgili olarak edindiğim bilgiler derinlemesine (detaylı) ve yeterli” görüşüne kısmen katılmaları nedeniyle, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu’nun nitelikli eğitimi hemen hemen sağlayabildiği düşünülebilir.

Araştırmamızda öğrenciler, “Meslek Yüksekokulu’ndaki uygulama (atölye, laboratuvar) çalışmaları yeterli değildir” görüşünde kararsız kalmışlardır. Acar vd. (1996,s.94)’nin çalışmasında da öğrencilerin laboratuvar ve atölye yetersizliğine kısmen katılmalarının, araştırmamızın

bulgusu ile paralellik gösterdiği düşünülebilir. Kaya (2014,s.352)'nın araştırmasında “Okul ders donanımı (laboratuvar, atölye, kütüphane vb. açısından yeterli mi?” sorusuna öğrenciler % 34 oranında yeterli cevabını vermişlerdir. Bu bulgu da araştırmamızın sonucu ile örtüşmektedir.

Araştırmamızda öğrencilerin kararsız kaldıkları görüşlerinin, önceki bazı olumlu görüşlerin olumsuz biçimleri olduğu anlaşılmaktadır. Öğrenciler olumlu bazı görüşlere kısmen katılmaları nedeniyle olumsuz görüşlerde kararsız kaldıkları düşünülmektedir.

Yukarıdaki sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki önerilerde bulunulabilir;

- Öğrencilerin mesleki alandaki temel kavram ve ilkeleri Meslek Liseleri’ndeki öğrenimleri sırasında edinmeleri beklenmektedir. Çünkü Meslek Yüksekokulu’ndaki öğrenimin düzeyi, Meslek Lisesi’ndeki öğrenime göre daha üst düzeyde olmalıdır. Bu nedenle, Meslek Yüksekokulu’ndaki programlara yerleştirilecek öğrenciler, Meslek Lisesi’ndeki ilgili programlardan merkezi sınavla alınmalıdır.
- Meslek Yüksekokullarındaki teorik ve pratik dersler daha yeterli düzeye getirilmelidir.
- Meslek Yüksekokullarındaki uygulama çalışmaları için gerekli donanım ve ortam sağlanmalıdır.
- Tekniker, hiyerarşik olarak kendisinden daha üst düzeydeki mühendis ile kendisinden daha alt düzeydeki teknisyen arasında bulunan eleman olup; teknisyenin üstünde teorik bilgiye, mühendisten ise daha fazla uygulama yeteneğine sahip olması gerekir (Kaya, 2014,s.350). Bu nedenle, Meslek Yüksekokulu’ndaki öğretim programları Meslek Lisesindeki öğretim programlarına göre teorik yönüyle daha üst düzeyde olmalıdır.
- Meslek Yüksekokullarında motivasyonu düşük ve hazırbulunuşluk düzeyleri yetersiz öğrencilerin varlığı, nitelikli tekniker yetiştirme hedefine ulaşmada önemli bir engel oluşturmaktadır (Erdem, Uzal, Yamaç ve Hüyük, 2007,s.452). Bu nedenle, Meslek Liselerindeki eğitim-öğretim sürecinde öğrencilere akademik, sözel ve sayısal temel kavram ve ilkeler yeterli düzeyde verilerek, tekniker eğitimi için hazırbulunuşlukları sağlanmalıdır. Mezuniyetten sonra da öğrenciler izlenmeli ve iş hayatında başarılı olanların başarı öyküleri yeni öğrencilere ulaştırılmalıdır (Kalkınma Bakanlığı, 2014). Başarılı mezunların tanıtılmasının, yeni kayıt yaptıran öğrencilerin motivasyon yönünden hazırbulunuşluklarının arttırılmasına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.
- Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulları’nda öğrenim gören öğrencilerin güncel teknolojik bilgi ve becerileri ile donatılmaları beklenmektedir. Bu

nedenle, öğretim elemanları belirli aralıklar ile hizmet içi eğitim programlarına alınmalı (Binici ve Arı, 2004,s.395) veya ilgili sektörlerde görevlendirilerek mesleki gelişimleri sağlanmalıdır.

Kaynakça

- Acar, H. İ., Salık, S. ve Baykal, A.,Ö. (1996). “Ortaöğretimden gelen öğrencilerin meslek yüksekokullarında verilen öğretime uyum sorunları”. “21. Yüzyıla Doğru Meslek Yüksekokullarının Yeniden Yapılanması” Konulu Uluslar arası Sempozyum., 22-23 Mayıs 1996, s.89-98,Çankırı-Türkiye.
- Adıgüzel, O., C. ve Berk, Ş. (2009). “Mesleki ve teknik ortaöğretimde yeni arayışlar: yeterliğe dayalı modüler sistemin değerlendirilmesi”. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. 5(1), 220-236.
- Alkan, R, M., Suiçmez, M., Aydınkal, M. ve Şahin, M. (2014).”Meslek yüksekokullarındaki mevcut durum: Sorunlar ve bazı çözüm önerileri”. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*. 4(3),133-140.
- Binici, H. ve Arı, N. (2004). “Mesleki ve teknik eğitimde arayışlar”. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(3), 383-396.
- Çepni, S. (2014). Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş (7. Baskı). Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Erdem, A. ve Açıkgöz, A. F. (1998),” Competence and Quality Assurance of Education in Vocational Colleges”, *Ankara University IVETA Conference, 31st August-2nd September 1998, Conference Proceedings, Quality Matters in International Vocational Education and Training*, Ankara, Türkiye.
- Erdem, A., Uzal, G., Yamaç, M. ve Hüyük, D.,(2007).”Meslek yüksekokullarının bazı sorunları ve çözüm önerileri”. *4. Ulusal Meslek Yüksekokulu Sempozyumu Bildiriler Kitabı II. Sözlü Bildiriler*. 451-454. Bergama, İzmir.
- Ergin, A. ve Yağcı, Ö. (2003). “4702 sayılı yasa çerçevesinde gerçekleştirilen MEB – YÖK meslek yüksekokulları projesine yönelik bir değerlendirme”. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 25, 256-264.
- Kalkınma Bakanlığı, (2014). *Mesleki Eğitimin Yeniden Yapılandırılması Çalışma Grubu Raporu*. Kalkınma Bakanlığı, Onuncu Kalkınma Planı, 54-56. Ankara.

- Karasar, N. (1999). Bilimsel Araştırma Yöntemi (9. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaya, A. (2014).”Meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin eğitim öğretim ve geleceğe yönelik düşünceleri”. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 349-356.
- Nalçakan, M. ve Nalçakan, N. (2007).“Meslek yüksekokulları mezunları – işgücü piyasa ilişkileri ve ekonomik boyutu.” *4. Ulusal Meslek Yüksekokulu Sempozyumu Bildiriler Kitabı I. Sözlü Bildiriler*. s.47-50. Bergama, İzmir.
- Nartgün, Ş. ve Yüksel, E. (2009).”Meslek yüksekokullarına sınavsız geçişte izlenen kriterlerin değerlendirilmesi”. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Dergisi*, 9(2), 189-205.
- Nursoy, M. (2008). “Değişen ve gelişen endüstrinin nitelikli teknik eleman ihtiyaçlarının karşılanması için mesleki ve teknik eğitim sisteminde model arayışları”. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri / Educational Sciences: Theory&Practice* 8(2) , 581-610.
- Önal, N. ve Budak, Y. (2013).”Meslek yüksekokulu öğretim elemanlarının öğretim araç ve materyallerini kullanmalarına ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri”. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)* 14(3),267-283.
- Özdemir, G., Öztekin, R. ve Özdemir, H. (2016). “Meslek yüksekokullarının öğretim kalitesine etki eden faktörler”. *Umyos. 5th International Vocational Schools Symposium. Volume-1*,243-252.
- Özsoy, C. (2007).“Avrupa Birliği’ne tam üyelik sürecinde Türkiye’de meslek yüksekokullarının durumu ve sorunları.” *4. Ulusal Meslek Yüksekokulu Sempozyumu Bildiriler Kitabı I. Poster Bildiriler*, 20-23. Bergama, İzmir.
- Uzal, G., Erdem, A., Yamaç, M. ve Hüyük, D.(2007). “Meslek yüksekokulu öğrencilerinin eğitim-öğretim ve meslekleriyle ilgili görüşleri (Tekirdağ MYO örneği).”*4. Ulusal Meslek Yüksekokulu Sempozyumu Bildiriler Kitabı I. Sözlü Bildiriler*, 553-557. Bergama, İzmir.